

ΝΤΑΝΙΕΛ ΦΟΡΤΕΑ

(1878-1953)

Κάπως ἀργά μᾶς ἦλθε ἡ εἰδησιὶς ὅτι τὸν περασμέ-
νο Μάρτη πέθανε στὴν Καστελλόνε τῆς Ἰσπανίας ἕνας
μεγάλος Διδάσκαλος τῆς Κιθάρας Ὁ Ντανιέλ Φορτέα.
Ἡ μεγάλη αὐτὴ φυσιογνωμία, ποὺ μάλιστα ὑπῆρξε καὶ
μαθητὴς τοῦ Ταρέγκα καὶ ποὺ ἀφιέρωσε ὅλη του τὴν
ζωὴ στὴν τέχνη, δὲν πρέπει νὰ μείνῃ ἀγνωστος καὶ ὁ
ἐμᾶς ἐδῶ, ἰδίως δὲ στοὺς φίλους τῆς γνησίας κλασικῆς
τέχνης τῆς Κιθάρας, ποὺ με μεγάλη εὐχαρίστησι βλέ-
πουμε ν' αὐξάνουν ὀσμῆραι καὶ στὴν Ἑλλάδο.

Ὁ Ντανιέλ Φορτέα γεν-
νῆθηκε στὸ Μπελλότς τῆς Ἰ-
σπανίας στίς 28 Ἀπριλίου
1878. Ἡ μουσικὴ του στα-
διοδρομία ἄρχισε στὴν πιὸ
πρὶν πᾶν ἡλικίᾳ του
στὴν Καστελλόνε, ὅπου κ ἰ-
σοδόουσε στοιχειώδη ὀρ-
μὸνια, Κιθάρα, Πιάνο καὶ
Μπαντούρια.

Ἦταν 20 χρονῶν ὅταν
γιὰ πρώτη φορὰ ἐγγῆρσε
τὸν Ταρέγκα. Καὶ νὰ πῶς:
Ὅταν ὁ Ταρέγκα ἐρχόταν
στὴν Καστελλόνε ἐφιλοξε-
νεῖτο ἀπὸ τὸν φίλον καὶ θαυ-
μαστήν του Δόκτορα Φαρές.
Ὁ Δόκτωρ εἶχε δύο κό-
ρες ἑξακουσμένες γιὰ τὴ χάρ-
η καὶ τὴν ὀμορφίαν τους.
Τὸ σπίτι του βρισκόταν οὐ
μιά ἥρῳχη καὶ ἄρχοντικὴ
οἰκουικὴ τῆς Καστελλόνε.
Ἐνα δωμάτιο τοῦ σπιτιοῦ
ἦταν προωρισμένο γιὰ τὸν
Ταρέγκα ποὺ κάθε βράδου ὁ
μέγα διδάσκαλος, με ἀκρο-
ατήριον τὴν οἰκγένειαν Φα-
ρές, ἐτέλουσε στὴν Κιθάρα
τ' ἀριστουργήματα τῆς τέ-
χνης του.

Μιὰ νύχτα φάνηκε διὰ μέσου τῆς γριλλίας τῶν πα-
ραθουρῶν τοῦ σπιτιοῦ, ἡ σιλουέτα κάποιου περιέργου
περσικοῦ ποῦ στάθηκε ἀπότομα με μιά παράξενη
ἐκφραση. Νὰ ἦταν ἄραγε ἡ Σπανιόλικη ὀμορφίαν τὴν
θυγατέραν τοῦ Δρος ἢ οἱ ἦχοι τῆς γλυκυτάτης Κιθά-
ρας τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου ποὺ ἔκανε τὸν ἄγνωστο
νὰ σταματῆ μπροστά στίς γριλλίες τοῦ σπιτιοῦ; Ἀπὸ
τότε κάθε βράδου ὁ ἄγνωστος ἐκείνος ἐπισκέπτης στε-
κόταν κάτω ἀπὸ τὴς κλειστῆς γριλλίας. Μιὰ νύχτα βρο-
χερὴ καὶ θυελλώδη βλέποντας ὁ Φορτέα τὴν ἀγνωστὴ
σιλουέτα πάλι στὸ παράθυρο του, με μιά ἀπότομη κί-
νησι τράβηξε πρὸς τὰ μέσα τὸ κλεισμένο παράθυρο καὶ
στὴν λάμψι μιᾶς ἀστραπῆς ἐκίερνε τὴν σιλουέτα ἐνὸς
στρατιώτη ποὺ εἶχε κολλημένο τὸ αὐτὸ του στὴν γριλλία
τοῦ παραθυριοῦ ἀδιαφορῶντας γιὰ τὴν καταρακτώδη
βροχή.

Ἡ δρμητῆς θέελλας καὶ τὸ πείσμα τοῦ στρατιώτου
προένησαν ἕνα τέτοιο αἰσθημα στὸν Ταρέγκα ποὺ ζή-
τησε ἀπὸ τὸν φίλο του Δρα νὰ προσκαλέσῃ μέσῃ τὸν
ἀγνωστο γιὰ νὰ προφυλαχθῆ ἀπὸ τὴν θέελλα καὶ τὴν
βροχή.

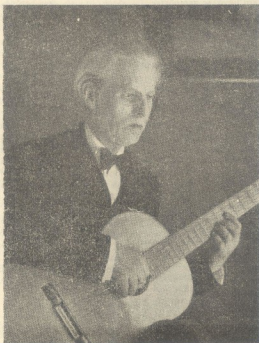
Ὅταν ὁ ἄγνωστος ἐμπῆκε μέσῃ στὸ σπίτι κατα-
μουσκεμένο ἀπὸ τοῦ ζῆτησε συνῶμην γιὰ τὴν πε-
ριβολὴν του εἶπε:

«Ὀνομάζομαι Ντανιέλ Φορτέα ἀδιαφορῶντας γιὰ
τὴν βροχὴν πορμεῖνα γιὰ ν'
ἀκούσω Κιθάρα ποὺ παν-
ζόταν κατὰ τέτοιο ἄριστο-
τεχνικὸ καὶ πρωτότυπο τρό-
πο ποὺ ποτέ μέχρι τώρα
δὲν εἶχα ξανακούσει»

Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα
καὶ κάθε φορὰ ποῦ ὁ Τα-
ρέγκα ἤρχετο στὴν Καστελ-
λόνε ὁ Φορτέα τὸν ἐπισκέπ-
τετο γιὰ νὰ τοῦ ζητήσῃ
συμβουλὴς καὶ λεπτομέρειες
πάνω στὸ ἄγνωστο. Ὁ Τορέ-
γκα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ἔ-
δειξε πατρικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ
τὸν Φορτέα σὲ πᾶν δὲ Κον-
τοῦρα ἀφιέρωνε ἕνα μέρος
τοῦ προγράμματος σὲ ντου-
έτα με τὸν μαθητὴν του.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Τα-
ρέγκα (1909) ὁ Φορτέα ἐ-
γκαταστάθηκε μονίμως στή
Μαδρίτη, ὅπου καὶ ἐβιβε Κον-
τοῦρα. Ἦτο ἀσύγκριτος καὶ
ἄθραστος ὅταν ἐπαίε τὴν
μαγικὴ Κιθάρα του.

Ἐκεῖ ἴδρυνε τὴν «Ἀκα-
δημίαν τῆς Κιθάρας» τὸ ἀ-
νεγνωρισμένο κέντρο γιὰ ὅ-
λους τοῦ ξένους σπουδα-
στάς ποὺ ἐπέτλλαντο ἀπὸ

τὴς χῶρες τῶν στὴν Ἰσπανία γιὰ νὰ ἐπεκτείνων τὴν
σχολὴν τῶν στή Κιθάρα. Ἀκόμα ἴδρυνε καὶ τὴν πε-
ρίφημον «Βιβλιοθήκην Φορτέα» τὸν παγκοσμίου ἑξακου-
σμένον Ἐκδοτικὸ Οἶκο γιὰ μουσικὴν Κιθάρας, ποὺ πε-
ριέχει ἐκδόσεις πάνω ἀπὸ 600 κλασικῶν καὶ μοντέρνων
ἔργων γραμμένων καὶ διασκουασμένων γιὰ Κιθάρα, τὰ ὅ-
ποια φέρουν τὴν σφραγίδα τῆς οκλήρης δουλειᾶς του
καὶ τῆς μεγάλῃ του προσωπικότητος. Ἡ «Ἀνδαλου-
ζα» του ποὺ φανερώνει τὴν ἀνδαλουσιανὴν λυρικότητα,
εἶναι ἡ πιὸ φημισμένη σύνθεσις του καὶ ἔχει παιχθεῖ
ἀπὸ ἐξόχους κιθαριστὰς ὅλων τῶν κόσμων. Τὸ «Πένθη-
νον γιὰ τὸν Ταρέγκα» μιὰ ἐξοχὴ καὶ συγκινητικὴ σε-
λιδῶν ποὺ γράφηκε σεβασμὸ γι' ἀνάμνησι πρὸς
τὸν ἀθάνατον Δάσκαλόν του. Ἡ «Ποιητικὴ μελέτη»
πολλὰ ἄλλα εἶναι τὰ πιὸ πολύτιμα στολίδια τοῦ παγ-
κοσμίου ρεπερτοριοῦ τῆς Κιθάρας.

Ο ΔΗΜΗΤΡΟΣ ΔΟΥΝΗΣ

ΠΟΙΗΤΗΣ - ΚΑΛΟΓΡΑΦΟΣ

Ήτο καλόκαρδος, αίσθηματικός και μετριοφρων. Άληθινός καρποφόρος καλλιτέχνης, άφιλοκερδής και εύγενής. Ποτέ δέν ξεβείβασε τὸ ταλέντο του ἢ τὴν τέχνη του.

Ἐδίδαξε περισσότερο ἀπὸ 50 χρόνια και ἀπόζωσε ἀπὸ τοὺς πόρους τῶν μαθημάτων του.

Δυστυχῶς, λίγοι μαθηταὶ του ἔβειξαν τὴν εὐγνωμοσύνην πού του ὄριζε.

Ἡ τελευταία δημοσία ἐμφάνισίς του ἦτανε σὴν Μαδρίτη κατὰ τὸν ἑορτασμόν τῆς ἑκατοναετηρίδος τῆς γεννήσεως τοῦ Ταρέγκα σὸ «Τσίρκολο Βαλαντιάνο» τὸν περασμένο Νοέμβριον και πού δόθηκε πρὸς τιμὴν τοῦ Διδασκάλου τὸν ὁποῖον οὗτος εἶχε ὡς ἐδῶλον.

Πέθανε σὲ ἡλικία 85 ἐτῶν τὸ πρωὶ τῆς 5ης Μαρτίου 1953 ἀπὸ μιὰ προσβολὴ ἡμιπληγίας πού τὸν κατέλαβε ἐνῶ ἀνεπαύετο σὸ σπίτι του.

Κηδεύθηκε μὲ γενικὴ λαϊκὴ συμμετοχὴ ἀπὸ ὄλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς Καστελλιόνης πού τὸν ἀγαποῦσαν γιὰ τὴν μεγάλην καλωσύνην και ταπεινότητά πού τὸν διέκρινε και πού δικαίως τὸν ἀπεκάλουν ποιητὴ τῆς Κιβάρας.

Οἱ φίλοι και οἱ ὀπαδοὶ του θὰ διατηρήσουν πιστὰ τὴν ἀνάμνησίν του.